

van de mensen te doen „wenden”, op tijd nieuw te maken. „Man kann auch dadurch vom rechten Wege abkommen, dasz man zu lange auf dem geraden Wege verbleibt” — dat steeds te bedenken en daarvoor de geschiedenis, de politiek, de samenleving rondom de steeds groeiende kracht van NW en techniek te observeren, te kiezen en te beslissen, het stuur te wenden, dat is de creatieve roeping van de mens. In flagrante tegenstelling tot het maar doorlopen, het „houen-zo” en het „enzovoort”. „Nieuw maken” is ook in tegenstelling tot „vernieuwing”, dat altijd de smaak heeft van oppoetsen en nieuwe wijn doen in oude zakken. Het gaat volgens Paulus om „metamorfose” (Rom. 12 : 2) de opdracht om „het goede, welgevallige en volkomene” te doen, de wil van God, de Heer van het Geheel, „im Entsprechen zum Tun Gottes”. Met minder halen we wellicht een tevreden en gezapige consumptiestaat, die plots voor een catastrofe staat, maar niet de bestemming van de mens. De schepping *beweegt* in de geschiedenis. Wij leven in de voorafschaduw van wat de Schepper en Voleinder eens aan onze constitutie zal toevoegen.

En daarom zie ik tegenover de pessimistische conclusie van Picht dat dit huidig systeem van de eigenwettelijke rede, die zelfs eigenwettelijk is geworden tegenover de mens, een automaton dat slechts zijn einde kan vinden in een catastrofe, de redding in nieuw erkennen van de roeping van alle mensen tot „creatuurlijke creativiteit”. „Creatuurlijk” als erkenning van afhankelijkheid van Woord van God, de openbaringsinformatie, „creatief” als antwoord op deze informatie. Creativiteit is niet maar een zaak van enkele genialen, nog minder een geseculariseerd mode-woord, dat gebruikt wordt voor wat boetseren en met verf klodderen op christendommelijke vormingsmiddagen. Het gaat om de wijsheid van de „Vernunft”, maar deze wijsheid is „*verantwoordelijke, creatieve wijsheid*”. Een leven bij de bron van het leven, de moed om te grijpen naar een niveau dieper, dat niet door de afgeleide conclusies van logica en rationaliteit wordt gestuwd, maar waar logica en rationaliteit nieuwe impulsen krijgen en nieuwe visie. Creativiteit is het volslagen tegendeel van een „geprogrammeerd” leven, van de „post-historic man”. Het is méér dan „democratisering”, waarmee we niets opschieten wanneer deze gekluisterd blijft in de ban van het „vergeten”, in de eindeloze overweging van logica en ratio. Het is het breken met de „reproductie” als kenmerk van NW en techniek ter bewaring van de status quo en de gevestigde economische orde. Op alle niveaus van in-